

KIS TÜKÖR

A RÉVKOMÁROMI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ HIVATALOS LAPJA

Szenczi Molnár Albert emlékének

A kevésbé vagy éppen a nem művelt rétegekre nézve is volt az evangéliumi istentiszteletnek egy óriási vonzereje: a nemzeti nyelvű gyülekezeti éneklés. Az olvasni nem tudó, rendszerint csak igen hiányos tanszerű ismeretekkel bíró, a prédikáció felfogására sem mindig képes, egyszerű hívő számára az igazán elméjéhez és még inkább a szívéhez férközni tudó és abban csudamód meg is gyökerező igehirdetést, vallástanítást, bibliaismeretet egyszerűen jelentette a reformáció korában az ének. Még másfél évszázaddal a magyar reformáció fellángolása után is köztudott a római egyházban, hogy „a hívek nagyobb részét a római szentszéktől az éneklésbeli zengéseknek édesgetése vonta vala el“ (a Cantus Catholici előszavából, 1651). Ilyen körülmények között született Isten kegyelméből Szenczi Molnár Albert által magyarrá - elsősorban franciából - a zsolttár: Psalterium Ungaricum.

Munkássága felölelte mindazokat a területeket, amelyeken a reformátori kultúra értékeset nyújthatott. Állandó vándorlásai, sokirányú személyes kapcsolataival eleven összekötő kapocs volt a magyar reformátor-prédikátorok és a német tudományos központok között.

Szencen született 1574-ben. Családjá a mezővárosi polgárságnak ahhoz a viszonylag művelt és öntudatos rétegéhez tartozott, amelynek a magyar reformáció történetében olyan nagy szerepe volt. A szülői ház tradíciójának, apja Mátyás-kultuszának komoly része volt a határozott nemzeti

érzések kialakulásában is. Győrben, Göncön, majd Debrecenben tanult, és eközben ismerkedik meg Károlyi Gáspárral, és lesz szemtanúja, részese az első teljes magyar bibliafordításnak, (1590, Gönc-Vizsoly). Később Wittenbergben, Drezdában és Heidelbergben tanult. Eljut Strassburgba, Genfbe, sokáig él Németországban.

Hosszú utazásai után céltudatosan és eltökélten indul haza. Az általános magyar műveltség és a biblikus egyházi éneklés színvonalának érdekében él és dolgozik. Korán felismerte egy korszerű magyar szótár hiányát. Már tizenhat éves nevelő korából, mikor egy jó latin-német kéziszótár került a kezébe, ismerjük a sóhajtását: „Mi magyarok ily kincs nélkül szűkölködünk.“ Később szótára megalkotásához kora legjobb német és francia szótárait vette alapul, és sikerült is létrehoznia a mai szótárainkhoz hasonlíthatót: Dictionarium Latino-Ungaricum et Ungarico-latinum (Nürnberg, 1604). Még később is bővítette, és nyelvi anyagát görög, valamint magyar megfelelőekkel is gazdagította. Szótárának révén, a magyar nyelv külföldi megismertetésében is nyelvének szolgája lett. Nemzetközi fórumokon is bebizonyosodott, hogy a többi európai nyelvvel egyenrangú nyelv lehet a miénk.

Kora legjobb tudományos színvonalát képviseli az általa írt nyelvtan is. (Nova grammatica Ungarica, Hanau 1610) A következő nemzedékek rendszeresen számon tartják, gyakorlati használatban is csak a 18. században válik mellőzhetővé. Szótára és nyelvtana

A tartalomból:

2. oldal:

Amit kapunk, s amit viszünk

3. oldal:

Könyvajánló

4. oldal:

Gyermekistentiszteletről

5. oldal:

Kikölcsönözhető kazeták

6. oldal:

Eseménynaptár

7. oldal:

Statiztika

8. oldal:

Eklézsiánk múltjából

nemcsak tudománytörténeti jelentőségű. A protestáns iskolákban való széles körű elterjedésük és tartós hatásuk jelentős mértékben hozzájárult a nyelvhasználat és a helyesírás egységesebbé válásához s ezáltal irodalmi nyelvünk kialakulásához.

A bibliai szöveget pontosan tolmácsoló teljes magyar zsolttárfordítás iránti igényt, amely a 16. század utolsó évtizedeiben már határozottan jelentkezett, Szenczi Molnár Albert jól ismerte. A 90-es években találkozott személyesen az ezt sürgető Újfalvi Imrével. Már tizenhat éve élt Németországban, amikor 1607-ben kiadja a Psalterium Ungaricum énekeskönyvet, amelyre oly nagy hatással az ekkor népszerűségük tetőpontján álló genfi zsolttárok voltak. Clément

folytatás a 4. oldalon

Amit kapunk, s amit viszünk

Május elsejét ismét egyfajta határkóként értelmezi a politika népünk történelmében. Voltak már ehhez a dátumhoz kapcsolódva hatalmas felvonulások (kamasz gyermekeink már azt sem tudják, mi volt az! - talán jobb is). Ezzel az új május elsejével azonban kezdetét veheti nem a fel-, hanem a kivonulás. Hiszen az a régi unió „feljött“, ebbe az új unióba pedig kimegyünk. Ebben sem rejlik kevesebb buktató, mint a régi felvonulásokban. Hiszen mint nemzetnek teret kell engednünk idegen kultúráknak, s ezzel együtt szűkülhet a sajátunk. Mint Krisztus nevére nevezetett keresztyének a divatos tolerancia égisze alatt érezhetjük egyházunk és erkölcsi normáink háttérbe szorítását. A társadalom az emberi jogokra hivatkozva kihúzza a talajt az evangelizáció lába alól. (A hívőnek nincs joga téríteni, mert a másoknak joga van elkárhozni!)

Az iróniát félretéve, vannak, ill. lesznek kiaknázható lehetőségek. Nekünk csak tudnunk kell, kik vagyunk, honnan jövünk, és legfőképpen KIÉI VAGYUNK!

Segítségül, talán választót előtt álló fiataljainknak, identitászavarral küszködő kevésbé fiataloknak, és a Mammon

2. Anyanyelvem, te csodálatos

„Kis család, nagy család, otthon, haza.“

Ezek a fogalmak képezték egy magyarországi nőszövetségi konferencia vezérfonalát. Gondolkodjunk el rajtuk most mi is egy kicsit! Ez nem lesz nehéz, hiszen mindnyájan beletartozunk mindegyikbe. Mégsem lesz könnyű, mert nagyon sokatmondóak.

Segítségül hívom Tamási Áront, aki - mint tudjuk - megválaszolta, mi célból is vagyunk a világon. Szerinte azért, hogy **otthon** legyünk benne. Ez az **otthon**, ez a legfontosabb.

Csodálatos a magyar nyelv. A legkisebb család otthona a **ház**. Odahaza lakom szerettemmel, apámmal, anyámmal, testvéreimmel, később férjemmel, gyermekeimmel. Viszont nagy boldogság, ha a házam minden lakója tagja egy nagyobb családnak, amelynek nyelvtanilag is köze van a házamhoz, mert ez az **egyházam**. Itt együtt vagyok lelki testvéreimmel, és akárcsak odahaza, itt is élhetek, tevékenykedhetek Isten dicsőségére, felebarátaim javára.

Isten csodálatos akarata, hogy a Földet népek, nemzetek lakják. Ezeknek pedig **házjuk** van.

Ház, egyház, haza. Kicsi, nagyobb, még nagyobb család. Jó volna, ha ezeket a családokat a nyelven, kultúrán, történelmen, földterületen kívül főleg a szeretet köti össze.

Gondolom, ez az a cél, amelynek megközelítésében nekünk, asszonyoknak különösen komoly feladat jut.

Mindenek fölött pedig életünk fő célja a **mennyei haza** elérése. Ide útbaigazítást ad az Isten Igéje: „Higgy az Úr Jézus Krisztusban és idvezülsz mind te, mind a te házad népe.“ (Ap.Csel.16:31)

Oláh Imréné

büvöletében élőknek, álljon itt három gondolatkör, amelyek különbözőek, és mégis egyek. A divatos „unió“ szó használatát átlépve váljanak ezek EGÉSZ-ségünkre, mind testi, mind lelki, mind nemzeti, mind keresztyéni értelemben!

Fazekas Zsuzsanna

1. Mi a Te egyetlen vizsgálatásod életedben és halálodban?

Az, hogy mind testemmel, mind lelkemmel, életemben meg halálomban is nem a magamé vagyok, hanem az én hűséges Üdvözítőmnek, a Jézus Krisztusnak a tulajdona. Aki az Ó drága vérével minden bűnömért tökéletesen **MEGFIZETETT**, és engem az ördögnek minden hatalmától **MEGSZABADÍTOTT**, és úgy **MEGŐRIZ**, hogy egyetlen hajszál sem eshetik le fejemről mennyei Atyám akarata nélkül. Sőt minden dolognak is üdvösségemet kell szolgálni. Ezért biztosít engem Szent Lelkével az örökélet felől. Szív szerint késszé és hajlandóvá tesz arra, hogy ezután őneki éljek.

(Heidelberi Káté 1. kérdés-felelet)

3. Reményik Sándor: AZ IGE

Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek,
És áhítattal ejtsétek a szót,
A nyelv ma néktek végső menedéktek,
A nyelv ma tündérvár és katakombá,
Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek!

E drága nyelvet porrá ne törjétek,
Ne nyúljon hozzá avatatlanul
Senki: ne szaggassátok szirmaikat
A rózsafának, mely hóban virul.

Úgy beszéljen ma ki-ki magyarul,
Mintha imádkozna,
Mintha aranyat, tömjént, myrrhát hozna!

És aki költő, az legyen király,
És pap, és próféta és soha más,
Nem illik daróc főpapi talárhoz,
S királyi nyelvhez koldus-dadogás.

Vigyázzatok ma, mikor beszéltek,
Vigyázzatok: a nyelv ma szent kehely,
Ki borát issza: Élet borát issza,
Előre néz, s csak néha-néha vissza - ,
S a kelyhet többé nem engedi el.

Hogyan is működik?

Szemelvényeket adunk közre fiatalok hittandolgozatából. A téma: „Az egymásra találások típusai, azok előnyei és hátrányai.“ Fontos, hogy a fiatalok megfogalmazzák maguk számára is ezeket a törvényszerűségeket, és hisszük, számunkra, már „megtaláltak“ számára is üzenetet hordoznak gondolataik.

Diákszerelem

A diákszerelem, mint ahogy a nevében is benne van már - a diákkorban elkezdődik. Ennek sok előnye lehet, ami sajnos idővel hátránnyá is formálódhat. Hiszen amíg a diákszerelemtől egy esetleges házasságig eljutna a pár, addigra már egymás rossz és jó oldalát is megismerik. Viszont „minden rosszban van valami jó“ alapon így legalább kiderül, hogy képesek-e majd együtt élni a jövőben is, és hogy Isten valóban egymásnak teremtette-e őket.

Nagy Péter
Gimnázium - Mariánium

Munkahelyi ismeretség

Ez a típus is elég gyakori. Annak ellenére, hogy a két személy elég sokat találkozik párjával a munkahelyen, szerintem ennek is megvan a maga hátránya. Ha két fél összeházasodik, akkor az otthoni probléma (pl. egy kiadás veszekedés) a munkatársaknak is feltűnhet, esetleg a munkahelyi probléma a családi életet ronthatja meg. Előnye az, hogy itt jobban megismerik egymás alkalmazkodóképességét, baráti körét, és hogy milyen a társ mint kolléga.

Ha azonban a pár igazán szereti egymást, akkor segíthetnek egymásnak, és mivel együtt dolgoznak, így jobban átérezhetik a másik esetleges kudarcait, fájdalmát. Ehhez azonban igazi szeretet és teljes megértés kell, ami talán sok mai fiatal számára idegen szó.

Czékus Anita
Gimnázium - Mariánium

PRÓBAIDŐS FÜGEFÁK

*Mint „próbaidős fügefák“
állunk az éhező világban.
Minden, mi él, gyümölcsre vár,
termünk-e hát? Hisz újra nyár
van.*

Könyvfigyelő

Dr. Paul Müller

Szenvedéssel formál a Mester

Betegség, búskomorság, csüggedés, fájdalom...nincs ember, nincs család, baráti vagy ismeretségi kör, ahol éppen ne küszködné valaki bármiféle testi vagy lelki szenvedéssel.

Születésünktől fogva tele van az életünk fájdalommal, s nem győzzük óvni magunkat, szeretteinket a szenvedések változatos fajtáitól.

„Csak betegség ne legyen, akkor mindent ki lehet bírni!“
„Legfontosabb az egészség!“

Igen gyakoriak az ilyen bölcs kijelentések mindenfelől.

Valóban az erő és egészség, az ifjúság, a családi boldogság a legfőbb értékek az életben? Tényleg mindent el kell követnünk, hogy a testi-lelki nyomorgatást okvetlenül elkerüljük?

A hitetlen, Sátántól megcsalt és megcsalható ember szerint határozottan igen. Mindenáron. Akinek azonban közössége van az Úrral, érzi, sőt bizonyos benne, hogy a szenvedésnek fontos helye van Isten műhelyében. A világ is szenvedés árán váltott meg. A test egészségénél fontosabb a léleké, a legértékesebbek azonban a Lélek gyümölcsei: a szívesség, jóság, szeretet, öröm, béketűrés, mértékletesség...(Gal. 5: 22) A fokozódó életfáltás oka pedig az egyre csökkenő hit. A hit nem pusztá vélekedés. Az értékek sorában magasan fölötte áll minden földi szerencsének, jólétnek. A szerencsés ember általában nem alkalmas a szerencsétlen megvigasztalására. A látszólagos értelmetlenség fájdalmas érzésén túl a hit megnyitja a fület a hallásra, érzékennyé tesz mások nyomorúságának megértésére, átérésére. Képesé tesz az igaz vigasztalásra, ami nem azt jelenti, hogy elveszjük a terhet, hanem megpróbáljuk együtt hordozni.

Hányszor, de hányszor leltél már vigasztalást az Igében? Hányszor nyugodott el háborgó lelked Isten szavára? Milyen hálás voltál akkor, és hogy magasztaltad az Urat! Hogy áldottad még a szenvedésért is, mihelyt rádöbbsz annak valódi okára!

Most körül vagy véve kínokkal terhelt, bajaikkal küszködő, vergődő emberekkel. Lehet, hogy éppen a fiad, lehet, hogy éppen az anyád az, akinek szüksége van a vigasztalásra, bátorításra. Ki bizonyítja be nekik, hogy van értelme a fájdalomnak, hogy az elszenvedett veszteség tulajdonképpen nyereség?

Dr. Paul Müller Szenvedéssel formál a Mester c. kötete nagy segítség lehet számodra ebben.

Kapható a Jókai utcai református könyvesboltban.

Vezérgondolatod pedig legyen inkább a 394. dicséret.

*Térj magadhoz, drága Sion,
Van még néked Istened,
Ki atyádként felkaroljon
S szívét ossza meg veled!
Azt bünteti kit szeret,
Másképp Ő nem is tehet:
Sion, ezt hát jól gondold meg,
S szabj határt bán gyötrelmednek.*

Szalay Cecília

Gyermek-istentisztelet a 2003/2004-es iskolaévben

Az idei év változatos volt a vasárnapi iskola életében. A tavalyi iskolaévhez képest több gyermekmunkásunk máshol folytatja a szolgálatát (Rácz Márta, Csiba Krisztina, Boros Kornél, Tuba Gyöngyvér), ill. friss erő is érkezett közénk Varga Tímea személyében. Tömösközi László a tavasszal kötelező katonai szolgálatát töltötte, ő a nyár folyamán visszatér közénk. A gyermek-istentiszteleti alkalmak három csoportban zajlottak: óvodás csoport (Csekei Tímea, Varga Tímea), 1-4. osztályosok (Dusa Béla, Viola András, Tömösközi László) és az 5-7. osztályosok (Csízi Balázs, Csiba Zoltán). Az óvodás csoport a templom melletti „Kisházban“, a másik két csoport a teológia épületében tartja az alkalmait. A legkisebbek az év folyamán Mózes életútjával, a nagyobbak a Királyok könyve történeteiben a zsidó nép viszontagságos történelmével ismerkedtek meg.

Emellett számos új éneket tanultak meg a gyerekek, hagyományosan a református énekeskönyvből. Ezt azért is tartjuk fontosnak, mert így könnyebben integrálódnak a gyülekezetbe, s már

kiskorukban megkedvelik az éneklést. Az idei évben ránk esett a karácsonyi műsor elkészítése. Andersen A kis gyufaárslány című meséjének átdolgozott, dramatizált változatát adták elő a gyerekek nagy lelkesedéssel.

Havonta (mindig az első szombat délelőttjén) kirándulni járunk a város közelében lévő vízpartokra és erdőbe, ill. részt vesznek a a karácsonyt és húsvétot megelőző Ünnepváros alkalmain, ahol kézműves-foglalkozásokon vesznek részt. Évek óta tesszük ezt, sajnos ugyanolyan szinten, mert a kirándulásokon részt vevő gyerekek szinte mindig ugyanazok, és a létszám sem változik, mindössze 2-7 gyermek. Elég elszomorító ez a tény. Nem tudom, minek tudható be ez a rendszeresen alacsony létszám - hiszen a gyermek-istentiszteletre járók 20-30-an is vannak vasárnaponként -: a szülők és

gyerekek feledékenységének, vagy mindkettőjük kényelmességének?

Alkalmaink a nyár folyamán sem szünetelnek, bár kirándulások ekkor

nincsenek, csak szeptember 7-én kezdődnek. A nyári alkalmak két csoportban zajlanak, az óvodások és 1. és 2. osztályosok a „Kisházban“, a nagyobbak a teológia épületében lesznek. Szeretettel várunk minden gyermeket a gyermek-istentiszteleti alkalmakra.

szöveg: Csiba Zoltán
fotó: Dusa Béla

Szenczi Molnár Albert emlékének

befejezés az 1 oldalról

Marot (1496-1544) és Theodor Beza (1519-1605) francia verses zsoltárait, a hozzájuk tartozó reneszánsz dalmokkal, Ambrosius Lobwasser német fordításában ismerte meg, s munkájánál ezt is alapul vette. A svájci, francia és német kálvinisták által használt zsoltárgyűjtemény magyarországi meghonosítását elsősorban teológiai megfontolások tették kívánatosná: istentiszteleti használatának kifogásolhatatlan voltát, tartalmának szigorúan biblikus jellegét, dogmatikai tisztaságát Beza rendkívül nagy tekintélye garantálta, s elfogadták mind-azok a gyülekezetek, amelyeknek vezetőit Szenczi Molnár Albert és magyar prédikátor kortársaik koruk legjobb hittudósainak tekintették. Elismeréssel említi Sztárai és Szegedi Gergely szerzeményeit, de megállapítja, hogy egyes fordítások „igen paraszt versekben vadnak foglalnán“, s csipkelődő megjegyzést tesz a históriás énekek vala-va rímelésére is. Mind a teológiai, mind az esztétikai szempontok arra indították tehát, hogy a korábbi magyar versfordítói gyakorlatlól eltérve, tartalmi és formai vonatkozásban egyaránt a mintául vett szöveg minél pontosabb tolmácsolására törekedjék. Nagyon alkotott.

Generációink istenes indulatainak lett megfogalmazója, magyarítója. Megtanított bennünket imádkozni. A reformáció első apostolainak nagy ereménye, hogy „megszóltatták az Istent magyarul“, ő viszont a második generáció Isten Lelkétől ihletett küldötteinek egyikeként a nép ajkára adta imádságait nemzeti nyelvünkön.

Szenczi Molnár Albert sokirányú munkáiban ott él az Istentől vett küldetés, amelynek akarattal, szorgalommal odaszentelte életét. Széles látókörű géniuszt használt személyében az Isten, akinek az életéért, munkájáért hálával tartozunk. Tegyük ezt, ha valamelyik zsoltárunk éneklése közben eszünkbe jut:

„Úrnak szolgálai mindnyájan,
Áldjátok az Urat vígan!
Kik az Ő házában éjjel
Vigyázzván vagytok hűséggel!“
/134. zsoltár/

Született 1574-ben, meghalt 1634-ben. Áldott legyen emlékezte!

György András

LEHETŐSÉG BETEGEKNEK, IDŐSEKNEK... MINDENKINEK!

Szeretnénk felhívni Testvéreink figyelmét arra a lehetőségre, hogy hangkazetták kölcsönözhető a lelkesi hivatalban. Ezeket a kazettákat éveken keresztül kisebb-nagyobb tételekben kaptuk a magyarországi Vakok és Gyengénlátók Szövetségétől. Azonban nemcsak gyengénlátók számára lehetnek lelki eledellé, hanem minden beteg vagy idős testvérünk számára is. A kazetták között vannak olyanok, melyeken egész regények vannak rögzítve a magyar- és világirodalom remekeiből, de vannak igehirdetési sorozatok különböző témákkal, különböző igehirdetőktől, és vannak ének-zenei kazetták. A KÖLCSÖNZÉSI IDŐ 1 HÓNAP, ÉS TELJESEN INGYENES!

Testvérek, bátorítunk mindenkit, merjenek élni ezzel a lehetőséggel, hiszen tartalmas időöltetéssé válhat a televízió népszerű üzenetei mellett. Háziasszonyok figyelmébe ajánljuk, hogy

e kazettákat hallgatva lehet nagytakarítást végezni, sőt még főzni, mosogatni, kézimunkázni is!

A már kölcsönözhető kazetták listáját lejjebb olvashatják. De ezeken kívül van még több száz eredeti kazetta, amelyeket jó lenne lemásolni, s így azokat is közkinccsé tenni. De az eddig használt kétkazettás magnetofonunk sajnos elhasználódott. Ezért kérjük azt a testvérünket, aki nélkülözni tudná akár időlegesen is használaton kívüli kétkazettás magnóját, adja kölcsön a kazetta-szolgálat számára! (Ez itt óhajítás, nem felszólítás...) Nagyon nagy szükségünk lenne rá. Imádkozunk, hogy Isten adjon ebben is megoldást. Csak egy Igét buzdításként: „Tartozunk pedig mi, az erősek, hogy az erőtlének erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk. Mindenikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjék annak javára, épülésére.“ (Róm.15:1-2)

A kikölcsönözhető kazetták listája:

	a kazetták száma	1 kazetta lehallgatási ideje
Cseri Kálmán: Apostoli hitvallás	9 kazetta	90 perc
Cseri Kálmán: Lelki fegyverek	3 kazetta	90 perc
Cseri Kálmán: Igihirdetési sorozat	12 kazetta	90 perc
Cseri Kálmán: Vetés és aratás	3 kazetta	90 perc
Kotsis István: A szövetség Istenének kezében	4 kazetta	90 perc
Joó Sándor: Megtartó született	2 kazetta	90 perc
Varga Róbert: Sámson (evangelizáció)	4 kazetta	90 perc
Siklós J., Farkas J. : Találkozások Jézussal	3 kazetta	90 perc
Fekete István: A magam erdeiben	2 kazetta	90 perc
Matolcsy Miklósné: A vakok misszionáriusa	2 kazetta	90 perc
Erdélyi magyar olvasókönyv	5 kazetta	60 perc
Bien György Zoltán: Elveszett évek	5 kazetta	60 perc
Gyökössy Endre : Mai példázatok	8 kazetta	60 perc
Gyökössy Endre: A növekedés boldogsága	3 kazetta	90 perc
Révész Imre: Egyháztörténelem	6 kazetta	90 perc
Varga Domonkos : Emlékezzünk eleinkről	12 kazetta	60 perc
Schweitzer Albert: Az őserdő orvosa	7 kazetta	60 perc
Mátz István: Kísértés a jóra (etikai olvasókönyv)	7 kazetta	60 perc
Végítélet vagy jubileum - Szekták és tévtanítások	6 kazetta	90 perc
Sükös Pál: A keskeny úton	12 kazetta	90 perc
Fény és Lélek alapítvány: Vigasztalás	1 kazetta	90 perc
Ének - zenei kazetták: Orgonazene	1 kazetta	60 perc
Halleluják	1 kazetta	60 perc
Ref. énekek - Béres Ferenc	1 kazetta	60 perc
Ref. énekek - Draskóczy L	1 kazetta	60 perc
Ref. énekek - Pasaréti énekkar	1 kazetta	60 perc
Üzenet - Kereszty. énekek	1 kazetta	60 perc
Bethánia - Jub. kazettája	1 kazetta	60 perc
Csend van bennem...	1 kazetta	60 perc
Harangszó - ker. énekek	1 kazetta	60 perc
Jertek, áldjuk Istent - énekkar	1 kazetta	60 perc

Az elmúlt hónapok eseményei

Március 21.

Megtartottuk évi rendes egyházközségi közgyűlésünket. Lezártuk, értékeltük az elmúlt esztendő eseményeit, gyülekezetünk lelki és anyagi gyarapodását. A sikereket számba véve, kudarcokat néven nevezve lehetőség van az előttünk álló időnek felkészültebben nekifeszülni. Isten legyen velünk, és adja áldását munkánkra!

Április 3.

Gyülekezetünk néhány tagja Jókán lelki napon vett részt, melynek előadója Szarka Miklós volt. A téma a munkahelyi, gyülekezeti élet nehézségeiről szólt: „Vezetők és munkatársak: feszültségben, vagy élő munkakapcsolatban.“ A helyzetfelismerésre, az alárendeltségi és fölérendeltségi viszony tisztázására, és a konfliktushelyzetek megoldására hallottunk használható bibliai példákat. Az ilyen előadásokon való részvétel lehetőségét ajánljuk szeretettel mindenki figyelmébe!

Április 4.

Gyülekezetünkbe látogatott ThDr. Nagy Lajos, egyházmegyénk esperese, valamint Gál Sándor egyházmegyei gondnok a canonica visitatio (gyülekezetlátogatás) alkalmával. Az esti istentisztelet alkalmával Isten Igéjét az esperes úr hirdette. A nyitott rendhagyó presbiteri gyűlésen számba vettük a ránk váró feladatokat, s igyekeztünk csokorba szedni azokat a válaszokat, melyeket egyházunk adhat korunk társadalmi, szociális, etikai, egyházépítői kérdéseire. A fő téma az volt, van-e helye ma Krisztus egyházának a világban, s ha van: ki, mikor, hogyan szabhatja meg határait? Fel vagyunk-e készülve „új idők új dalainál“ a primás vagy éppen a másodhegedűs szerepét vállalni? Vagy egyáltalán zenghetünk-e harmóniát a káosz disszonanciájában? Kérdések, melyek elvontnak tűnnek, de a mindennapjainkat kitöltik, s választ várnak. Ha nem fogalmazzuk meg mi, megfogalmazza helyettünk a Világ, s a válaszokat megadja ő. Szükség lenne többet hallatni és láttatni magunkról. Szolgálni és világítani. Ezért is imádkozunk!

Április 27.

A nőegylet tartotta anyák napi megemlékezését a Péld. 23:35 alapján: „Vigadjon a te atyád és anyád és örvendezzen a te szülőd!“ Ezt követte egy szép előadás, melyet Némethné Göber Éva magyar szakos tanárnő tartott két jeles személyiségéről a magyar irodalomnak kerek évfordulójuk alkalmából: Jókai Mórról és Balassi Bálintról. Beterveztünk egy kirándulást Esztergomba, a Balassi Bálint Múzeumba.

Május 2.

Az édesanyákra emlékeztünk ezen a napon, a délelőtti istentiszteleten. Versek, énekek, zeneszámok hívták fel a

figyelmünket a gondoskodásért való köszönetmondásra.

Május 9.

Vendégeket fogadtunk Pápáról, testvérgyülekezetünkől. Ez a kapcsolat 1991-től létezik, de az elmúlt időszakban nem volt igazán élő. Az elmúlt esztendőben új lelkeszt választott Pápai Református Egyházközség ifj. Márkus Mihály személyében. Ezen a napon emlékeztünk meg városunk büszkesége, Jókai Mór halálának 100. évfordulójára is. Ünnepi beszédet templomunkban Szénássy Zoltán tanár úr mondott, majd közösen megkoszorúztuk a Kollégium falán lévő Jókai-emléktáblát. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani azon családoknak, amelyek ebédre fogadtak vendégeket. Vendéglátásunkban állhatatosságra tanít bennünket Isten Igéje is: „A vendégszeretetről el ne feledkeztek, mert ez által némelyek, tudtokon kívül angyalokat vendégeltek meg.“(Zsid. 13:2)

Május 16.

A Selye János Gimnázium aulájában 14:00 órai kezdettel megtartottuk az alapiskolások hittanversenyét. 15 csoportban 45 gyermek versengett a győzelemért. A téma Pál apostol életének egy szakasza volt, melyet Boross Kornél, gyülekezetünk volt segédlelkésze, valamint Dusa Béla, a gyermekistentisztelet munkatársa dolgozott ki. Az igényes, aprólékos munkáért köszönet illeti őket. A gyermekeket felkészítő hitoktatók is alapos munkát végeztek. Ezt bizonyította az is, hogy a gyerekek olyan nehéz kérdéseket is megoldottak, melyekkel mi, szervezők is alig boldogultunk. Dicséretet érdemelnek a legkisebbek: Fekete Emese 3., Simon Róbert 3.o., Fazekas Zsuzsa 3. és Berta Tóbiás 2. osztályos tanulók, akik felvették a versenyt a nagy hetedikeseikkel is.

A verseny győztesei a Selye Gimnázium tanulói: Dobai Eszter, Móricz Zsófia, Mocskos Dominika. Ők ingyen vehetnek részt gyülekezeti gyerektáborunkon, Gadócon. Gratulálunk a nyerteseknek! Ifjak, ne feledjétek: „a ti munkátok sem hiábavaló az Úrban!“ Hála az Úrnak, hogy voltak segítők, akik a vasárnap délutánjukat odaszánják. Köszönetet mondunk Török Ágotának, valamint a Madách Posoniumnak a kisorsolható gyerekjátékokkal való támogatásért.

Május 22.

Ezen a napon a Tiszti pavilon adott otthont a Felvidéki

Egyházi Zenekarok Koncertjének. Gyülekezetünk ifjúsági zenekara, a Kezek is muzsikált György András segédlelkész vezetésével.

Május 24.

A Timótheus Árvaház javára jótékonyági koncertet szervezett a Kálvin János teológia diákjainak közreműködésével Nánássy Ildikó. A helyszínt a helyi művészeti alapiskola biztosította. A célra 5590 korona gyűlt össze. Az előttünk álló nagy feladathoz bátorítást ad Isten Igéje: „Ne félj, te kicsiny nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy néktek adja az országot.” (Luk. 12:32)

Május 27.

A csütörtök esti istentisztelet előtt konfirmandusaink számot adtak a komfirmációi oktatás két éve alatt elsajátított tudásukról. A vizsga a templomban volt, ahol a presbitérium tagjaival együtt a szülők, nagyszülők is jelen lehettek. Gyülekezetünk vezetőségének egybehangzó véleménye szerint régen volt ilyen alaposan felkészült csoport. Reméljük, meg is maradnak a gyülekezetben, és bekapcsolódnak az ifjúsági bibliakörbe.

Május 25.

A Szentlélek kitöltetésének ünnepére készülve a nőegylet összejövetelén bevezetőként elhangzott Bódás János Imádság Szentlélekért c. verse. Utána vendégünk, Beke Éva katekétaképzős hallgató tartott előadást Sztárai Mihály életéről és munkásságáról. Végül a betervezett esztergomi kirándulás előkészítőjeként ismertetés hangzott el Esztergom város történetéről, nevezetességeiről.

Május 30.

Az első pünkösdre, a Szentlélek kitöltetésére és az Egyház születésnapjára emlékeztünk, még ünnepibb hangu-

latban, mint máskor, hiszen 28 ifjú testvérünk tett vallást hitéről. Hisszük, jó volt fiataljainknak a szülőikkel, keresztszülőikkel együtt részesülni az úrvacsora jegyeiben. Imádkozunk, hogy az elhangzott, személyre szabott Igék kísérjék el őket életük folyamán.

Június 9-11.

Szabadtéri evangelizációs alkalmakat tartottunk IZSÁN minden este. Bevezetésként ifjúsági zenekarok énekeltek dicsőítő és bűnbánatra hívogató énekeket. Szolgált a marcellázai ifjúsági zenekar, az Ellenszélben, és gyülekezetünk zenekara, a Kezek is. Igét hirdetett Zimányi József magyarországi lelkipásztor. Imádkoz-

unk, hogy az Istentől elküldött Ige ne térjen Hozzá vissza üresen, hanem végezze el azt az emberi szívekben, amire küldve volt. A szerda esti hatalmas vihar a templom melletti nyitott téren talált bennünket. Az erős szél leverte a templom tornyának cserepeit. Istennek gondviselő szeretete, hogy komolyabb sérülés nem történt.

Június 19.

Megvalósult a nőegylet betervezett esztergomi kirándulása. Szabóné Csekei Tímea művészettörténész adta az ötletet az Esztergomi Keresztény Múzeum megtekintéséhez, Némethné Göber Éva Balassi Bálintról tartott előadása megerősített elhatározásunkban. Balassi Bálint halálának 510. évfordulója alkalmából így is megemlékeztünk halálának színhelyén nagy költőnkéről. A kiránduláson 37-en vettünk részt.

Felejthetetlen élményt nyújtottak a múzeumok, a csodálatos bazilika. A várfal tövétől lenyűgöző látványt nyújtott a kanyargó Duna és a város szépsége. Boldogsággal töltött el bennünket a Mária Valéria hídon való áthaladás, melynek újjáépítésére több mint félszázadot vártunk, de lám, megértük. Fáradtan ugyan, de boldogan, énekelve érkeztünk este haza.

HIRDETÉS

Testvéreink figyelmébe ajánljuk az elkövetkező időszak eseményeit

Református egyházi napok - Dunántúl

R E N D **Július 10. „Győr**

(elegendő jelentkező esetébe autóbusz biztosítva)

Ifjúsági tábor **Júl.15 -21. Csicsó**

Gyerektábor **Júl.26 - 31. Gadóc**

Házások csendesnapja **Szept. 11.** (Szarka Miklós)

Az ifjú ember viselkedésének szabályai

*Menj az utcán szépen folyvást, nem kullogva, se nem futvást.
Magad ne görbítsd előre, ne hanykolódj nyakra-főre.
Ne andalogj, ne kiabálj. Ne oldalogj, ne hajigálj,
Ne ácsorogj a csapszéknél, piacon vagy mészárszéknél.
Ne firkálj házak falára, vagy kerítés oldalára.
Ruhádat félvállra ne vedd, kezéd s lábad ne hanyd, ne vedd.
Derék ember előtt térj ki, emberséggel köszönj neki.
Ha elöl van, ne előzd meg, ha utóbb van, állj meg s várd meg.
Ne menj keresztül előtte, jobb felől se menj el mellette.
Ha megszólít, frissen megállj, szemébe nézz, s felelj, szolgálj.
Szép módjával meghajtsd magad, szokott titulust megadd,
Míg szavát elvégzi, megvárd, beszédét keresztül ne vágd,
Szólj okosan, nem ümgetve, ne suttozva, nem hebegve.
Amire int, azt megfogadd, ha elbocsát, hajtsd meg magad.*

Közreadta: Dr. Szénássy Zoltán

KERESZTSÉGBEN RÉSZESÜLTEK:

MÁRCIUS:

Laura - Klinko Attila róm. kat. villanyszerelő és Hanák Eszter ref. virágkötő gyermeke
 Tamás - Megyeri Péter Tamás róm. kat. helyszínelő és Fülöpp Éva ref. diakónus gyermeke

ÁPRILIS:

Zsófia - Cintula János ref. technikus és György Katalin ref. zenepedagógus gyermeke

MÁJUS:

Simeon - Gál Zoltán ref. hivatalnok és Bartos Ilona róm.kat. hivatalnoknő gyermeke
 Anna - Bölskei Dénes ref. elárúsító és Baláczová Ludmilla róm. kat. hivatalnoknő gyermeke
 Botond - Rácz Tibor ref. lelkipásztor és Szabó Réka ref. mérnök-tanár gyermeke
 Réka Eszter - Hrabovszky Tibor ref. zootechnikus és Tóth Ildikó ref. virágkötő gyermeke

JÚNIUS:

Máté - Lévay Adrián ref. elektronikus és Rusznyák Szilvia ref. tanítónő gyermeke

HITVALLÁST TETTEK:

MÁJUS:

Balázs Júlia, Bastrnák Zsuzsa, Bernáth Péter, Bíró Zolt, Bordács Gábor, Dubány András, Farkas Attila, Gaál Zoltán, Ivicsics Anett, Kahler Krisztián, Kristóf Réka, Lackó Ildikó, Lakatos Magdaléna, Löw Attila, Mayer Kitti, Mészáros László, Móricz Orsolya, Pallag Boglárka, Pál Sándor, Pison Ottó, Remes Nikolas, Sándor Flóra, Szakál Márta, Tóth Dávid, Varjú Marianna, Vilimek Eleonóra, Vilimek István.

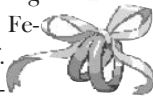
JÚNIUS:

Bajkai Tímea 29 éves, Balogh Péter 30 éves, Farkas Attila 43 éves, Földes József 32 éves, Hrabovszky Gábor 35 éves, Korpás György 38 éves, Korpás Péter 43 éves, Kukoda Norbertné Uzola Ildikó 30 éves, Molnár Mónika 32 éves, Mórocz Sándorné Molnár Ildikó 29 éves, Svarba Ferencné Balogh Katalin 28 éves, Varga Katalin 32 éves

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

ÁPRILIS:

Rozsár Gyula róm. kat. vállalkozó és PhDr. Virágh Soňa ref. tanárnő, Hipszki Iván ref. nyomdász és Ferenczi Szilvia róm. kat. diák, Balogh Péter ref. telepvezető és Rozbroj Éva róm. kat. vállalkozó

MÁJUS:

Nagy Péter ref. asztalos és Nyíró Adrianna ref. varrónő

JÚNIUS:

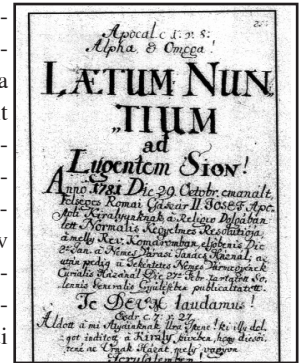
Földes József ref. karbantartó és Kudrna Mária ref. lelkipásztor, Nagy Roland munkás és Lukovics Viktória ref. munkásnő.

Eklézsiánk múltjából

Az 1672-ben I. Lipót uralkodásával kezdődő ellenreformáció II. József trónralépésével, 1781-ben ért véget. A „kalapos“ király által kiadott Türelmi Rendelet tette törvényessé a protestáns vallásokat. Rövidített formában ismertetem:

„Ő legszentebb felsége a magán vallásgyakorlatot - tekintet nélkül arra, hogy az adott helyen az valaha is szokásban lett volna - kegyesen engedélyezi. Minden olyan nyilvános vallás-gyakorlattal nem bíró helyen, ahol van száz nem katolikus család, s ezeknek van elegendő, törvényes úton biztosított fedezetük imaházak, lelkészlakok, tanítólakok építésére, s ahol a lelkészek és tanítók megfelelő ellátásáról gondoskodni képesek... Legyen szabad... magánimaházakat oly módon felépíteni, hogy ezeknek se tornyuk, se harangjuk, se közútról nyíló bejáratuk... ne legyen... szabadon meg kell nekik engedni ezenkívül azt is, hogy lelkészeket és tanítókat alkalmazzanak, a nekik szükséges épületeket felépíthessék.“

E megkorlátozó rendelkezés a magyarázata annak, hogy Komáromban a református templom tornya miért épült 44 évvel később, mint maga a templom. A templom építését - a hátsó bejárat fölötti kronisztikon tanúsága szerint - 1784-ben kezdték el, és mindössze 4 év alatt be is fejezték. A templom-építésére vonatkozó adatokat megtaláljuk az utcai bejárat fölötti márványtáblán...

Türelmi Rendelet

És utókor, láss csodát! Minden állami támogatás nélkül, pár év alatt felépült az akkori Magyarország legnagyobb református temploma, melyben 2500 hívő lelkéből szállt hálaadó zsoltár. „Tebenned bízunk eleitől fogva...“

A semmiből, csupán a szeretet és a hit szárnyán épültek fel a falak. A koldus a rézkrajcárját, a nemes úr aranyforintját, a szekeresgazda az ezüstgombját adta az eklézsia ládájába. Megtörténhetett az első lelkészválasztás is 1783-ban. Péczeli József személyében országos hírvű tudós prédikátora lett a gyülekezetnek, aki lelkészi munkássága mellett életre hívta - elsőként között Magyarországon - a Mindenest Gyűjtemény című folyóiratot, és megszervezte a híres Komáromi Tudós Társaságot.

PhDr. Szénássy Zoltán

ELTÁVOZTAK E FÖLDI LÉTBŐL:

ÁPRILIS:

Vörös Péter 57 évesen, Szabó Gyula 68 évesen.

MÁJUS:

Özv. Borbély Kálmánné Takács Ilona 84 évesen, Vichwegh Stanislav 83 évesen, özv. Cach Ferencné Ferenczy Eszter 61 évesen

JÚNIUS:

Özv. Janík Istvánné Simon Ilona 79 évesen